

Iedereen heeft

Voetbaltalent

nummer 47

SAMEN TALENT ONTWIKKELEN

Kees van Wonderen

'Intensiteit was misschien wel het belangrijkste onderdeel'

Maarten Stekelenburg

'We waren voorbereid op alle scenario's'

Peter van Dort

'De data zijn ondersteunend aan wat je ziet als trainer'

Oranje onder 17 wint Europese titel

‘Voorspelbaar voor jezelf, onvoorspelbaar voor tegenstander’

Op een even knappe als onwaarschijnlijke manier (drie gewonnen strafschoppenreeksen achter elkaar) won Oranje onder 17 in mei het EK. Zoals het een vakblad betaamt, wilde De Voetbaltrainer van de hoed en de rand weten. Hoofdcoach Kees van Wonderen en de assistenten Peter van Dort en Maarten Stekelenburg namen twee middagen de tijd om uit de doeken te doen hoe de werkwijze is geweest op een aantal kernpunten: teamvorming, analyse, data en tactische training. En hoe kreeg Oranje onder 17 het voor elkaar drie penaltyreeksen te winnen?

Het toernooi

Nederland onder 17 leek het niet bepaald te treffen met de loting voor het EK, waarin Duitsland, Spanje en Servië als tegenstanders in de groep uit de bus kwamen. Ondanks de sterke tegenstand werden deze drie wedstrijden gewonnen, zonder tegentreffers nog wel (resp. 3-0, 2-0 en 2-0). Oranje won daarna de kwartfinale tegen Ierland door na een 1-1 eindstand de strafschoppen beter te nemen (5-4) dan de opponent. Het had daarbij het geluk dat de Ierse keeper uit het veld werd gestuurd nadat hij bij een gestopte poging van een Oranje-speler te vroeg had bewogen en zijn tweede gele kaart opliep.

Ook de halve finale liep uit op penalty's. Oranje remiseerde met Engeland

(0-0) en besliste daarna ook deze reeks in zijn voordeel: 6-5. In de finale was vervolgens Italië de tegenstander. Na de 2-2 eindstand in de wedstrijd kwamen er andermaal strafschoppen aan te pas om de winnaar aan te wijzen. Daarin liet Oranje onder 17 er geen twijfel over bestaan wie dit het beste beheerste: 4-1. De titel ging daarom mee naar Nederland. Een prachtig succes voor hoofdcoach Kees van Wonderen en zijn staf.

Het team

Wat is het uitgangspunt geweest bij uw selectiebeleid? Nú presteren met de spelers die nu het meest ver in hun ontwikkeling zijn, of spelers selecteren die de meeste potentie voor de toekomst hebben?

Kees van Wonderen: ‘Ik vind dat de

spelers die de kwalificatie hebben afgedwongen, in beginsel ook het meeste recht hebben om op het EK uit te komen. Bijkomend voordeel is dat deze spelers ook weten wat er gevraagd wordt in ons team. Voor dit toernooi hebben we gekeken welke spelers zich op dit moment het best profileerden en het best bij elkaar pasten. Het was voor ons belangrijk dat er een aantal spelers bij waren die ver zijn in het aansturen van het team. Maar er zijn ook nog andere spelers, die nu niet geselecteerd zijn, die heel goede vooruitzichten hebben. Tijdens de aan dit toernooi voorafgaande eliteronde waarin we ons wisten te plaatsen voor het EK heeft Joost Leenders (Talentenacademie) in het groepsproces een belangrijke

rol vervuld. Hij heeft met de spelers een soort Ranking The Stars gespeeld, met vier vragen die iedereen moest beantwoorden en die betrekking hadden op leiderschap: wie vonden zij nu de leiders in deze groep? En waarom? Daar kwamen vier spelers uit, van wie de meeste spelers zeiden: daar trekken we ons aan op. Die vier spelers hebben we belangrijk gemaakt. Met hen hebben we regelmatig gezeten, en hebben we geëvalueerd. Zij waren de spelers die voorop moesten gaan en in alles het goede voorbeeld moesten zijn. De eerste wedstrijd tegen Duitsland hebben zij ook de bespreking gedaan. Daaraan vooraf ging het zelfstandig bekijken van beelden die wij voor ze gemaakt hebben. Zij maakten een overzicht van kansen en bedreigingen en hebben gepresenteerd hoe onze speelwijze moest zijn. Twee spelers behandelden het aanvallen van Duitsland, twee het verdedigen en wat dit alles voor ons betekende. Het spreekt voor zich dat de ene speler dit vrij eenvoudig kan, een ander heeft wat meer moeite met voor een groep staan en spreken. Als trainer ben ik dan begeleidend aanwezig, om waar nodig bij te sturen en te kijken of ze compleet zijn in hun informatie. Dus er gaat wel een filter van de coach overheen.'

Peter van Dort: 'Als het gaat om het voorbereiden van het team op het toernooi, hebben we twee dingen heel belangrijk gemaakt. Dat was in de eerste plaats het strijden en vechten voor een goed resultaat. Als we kijken naar de statistieken, waarover ik later meer zal vertellen, blijkt dat we daarin goed geslaagd zijn. Daarnaast moesten we elke keer klaar zijn om onze beste prestatie te leveren. In dat kader was een belangrijk discussiepunt, in hoeverre we nu fysiek tegen de sterkste landen opkonden. Dat kun je bijvoorbeeld afmeten aan de afstanden die je hebt afgelegd, en dan met name de afstanden boven resp. 21 km/u (*high intensity runs*) en boven 24 km/u (*sprints*). We vergelijken onszelf

Foto: Pro Shots

dan tijdens het toernooi met de tegenstander. Tegen Duitsland liepen wij, om een voorbeeld te noemen, twintig procent meer *high intensity runs* en twintig procent meer *sprints*. Het zegt niets over de kwaliteit van de voetbalacties, maar als het gaat om fysieke arbeid - en dat gold in grote lijnen ook voor de andere wedstrijden - hebben we het goed gedaan. Belangrijk was in elk geval dat we konden vaststellen dat we in staat waren deze fysieke inspanningen te leveren wanneer dat nodig was.'

Kees van Wonderen: 'Tijdens dit toernooi zijn alle spelers aan speelminuten toegekomen. De een wel iets meer dan de ander, maar we proberen iedereen op dit podium toch zijn ontwikkelmomenten te geven. Het is geen doel op zich, maar bij een bijdoelstelling. Spelers moeten het wel verdienen. Soms heeft een speler nog niet helemaal in de gaten wat ervoor nodig is om ook altijd optimaal te kunnen trainen, dus dat zijn wel momenten waarop je dit zichtbaar kunt maken. Je wilt echter graag iedereen

erbij betrekken en ook een goede rol geven. En na de eerste twee wedstrijden, topontmoetingen tegen Duitsland en Spanje, had ook daadwerkelijk iedereen al minuten gemaakt. Daarbij was voor het duel met Spanje wel een overweging dat we van Duitsland al gewonnen hadden en het op papier wat mindere Servië nog voor de boeg hadden. Het is wel altijd een lastige afweging op dit niveau, ga je primair voor presteren of voor ontwikkeling, en hoe breng je daarin nu de goede balans aan. Onze keuzes hebben, zo kunnen we nu vaststellen, goed uitgepakt. Bovendien bereikten we hiermee dat we de spelers in het verloop van het toernooi nog wat frisser hadden vergeleken met een situatie waarin we telkens voor dezelfde basisopstelling hadden gekozen. Het aardige is overigens dat enkele spelers die de tweede wedstrijd tegen Spanje speelden en dus aanvankelijk niet tot de eerste elf behoorden, uiteindelijk in de finale wel gespeeld hebben. Dus dit was voor die spelers, zo bleek, ook daadwerkelijk een kans om zichzelf te tonen.'

De analyse

Maarten Stekelenburg verzorgde de analyses van de tegenstanders op dit Europees Kampioenschap. De coaches Kees van Wonderen en Bert Konterman namen Duitsland voor hun rekening, Stekelenburg de andere teams.

Maarten Stekelenburg: 'Als je begint met de voorbereidingen voor zo'n EK, speelt de analyse van de tegenstanders daarin een grote rol. Belangrijk daarbij is, dat je je goed moet realiseren over welke leeftijdsgroep je het hebt. Het is vaak niet verstandig om alles wat je weet ook maar meteen over te brengen aan de groep. Vaak zie je dat een trainer-coach met name voor zijn eigen gemoedsrust zoveel mogelijk wil vertellen aan zijn spelers, maar dat de spelers veel te veel informatie krijgen en er uiteindelijk niets meer mee kunnen. Wél draag ik als analist uiteraard zoveel mogelijk informatie over aan de staf. Zij kunnen dan beslissen wat aan de groep, of aan spelers individueel, wordt verteld en wat niet. Verder zeggen we soms ook tegen de spelers: als je nog iets meer van je individuele tegenstander wilt weten, meld je en dan laten we je nog wat beelden zien.'

Als staf vinden we het vooral van belang om voorbereid te zijn op di-

verse scenario's die zich tijdens een wedstrijd kunnen voordoen. Daarvoor willen we graag veel informatie hebben over specifieke kwaliteiten van spelers bij de tegenstander. Indien een speler veel naar binnen komt om te schieten, is het goed om dat aan de groep of zijn directe tegenstander te kunnen vertellen. Stel dat de coaches bij de tegenstander een speler zien warmlopen, moeten we weten wat we kunnen verwachten. Daarom is het in de voorfase tijdens analyses ook belangrijk om de coach van de tegenstander te leren kennen. We kruipen als het ware in zijn hoofd: hoe denkt hij, hoe beslist hij vaak in bepaalde situaties? Met die informatie kun je een voorsprong nemen.

Natuurlijk analyseer je je tegenstanders in de poule al vooraf, maar we bekijken de wedstrijden op het EK zelf ook heel intensief. Immers, er kunnen zich best veranderingen hebben voorgedaan in de speelwijze ten opzichte van de voorgaande eliteronde en misschien hebben ze wel spelers meegenomen die we voorheen niet in beeld hadden. Ook tegenstanders die zich mogelijk aandienen na de poulefase, analyseren we tijdens het toernooi. Wij kunnen uiteraard alle wedstrijden binnenhalen, maar proberen ook veel live te kijken. Het grote voordeel is dat je teams dan vaker hebt kunnen

zien en beter kunt vaststellen wat hun speelwijze is in diverse scenario's.

Als we bijvoorbeeld kijken naar de wedstrijd tegen Spanje, kijk ik eerst naar de teamlijst: welke spelers zijn de afgelopen tijd ingezet, welke spelers hebben veel gescoord, zijn er schorsingen of andere omstandigheden die we moeten weten? Daarna ga ik wedstrijden in hun voorbereiding kijken en zien wat me opvalt in hun speelwijze binnen de hoofdmomenten, waarbij we tegenwoordig die vier hoofdmomenten vaak al in elkaar laten overlopen. Bij het opbouwen en aanvallen betrekken we vervolgens ook de omschakeling naar verdedigen: wat moeten we doen indien we tijdens het aanvallen de bal verliezen. Verder zit er nogal een verschil tussen verdedigen als de tegenstander georganiseerd opbouwt, of vanuit een situatie waarin ze de bal veroveren en wij vanuit het aanvallen direct moeten verdedigen.

Uiteraard kijk ik de wedstrijd tegen Servië, hun eerste wedstrijd. Essentieel is dan om ook te bepalen, of Servië een speelwijze heeft die lijkt op die van Nederland. Immers, indien die sterk afwijkt zou dat voor Spanje juist een signaal kunnen zijn om tegen ons heel anders te spelen. In het geval van Servië zag ik flinke overeenkomsten met onze eigen spelopvattingen, dus kon ik meer waarde hechten aan de manier waarop Spanje aanvallend en verdedigend situaties oploste. Het is altijd een afweging: wat hebben ze tot nu toe gedaan, en wat verwachten we dat ze tegen ons zullen doen? Daarna bepaalt de coach hoe hij het overbrengt aan de spelers. En op welke wijze hij er aandacht aan besteedt tijdens trainingen.

In de speelwijze van Spanje viel ons op dat ze, zoals Spanje eigen is, houden van een korte opbouw en overtal-situaties creëren op bepaalde plaatsen op het veld. Wat echter bijzonder was, is dat zij ook regelmatig gebruikmaakten van een lange trap achter de

1 Nederland-Ierland: ook eens de bal achter de verdedigende linie leggen.

2 Italië speelde tegen Nederland met een ruit op het middenveld. Wanneer moet de back doordekken, wanneer niet? De manier van drukzetten is afhankelijk van de situatie op het veld (georganiseerd/ongeorganiseerd).

verdediging van de tegenstander. Het leek erop dat zij probeerden daarmee het blok van de tegenstander uiteen te trekken om er zodoende bij hun korte opbouw weer voordeel van te kunnen hebben. Met name in het begin van wedstrijden speelden zij de bal weleens over de drukte heen. Een ander accent was het snel verplaatsen van het spel, waarna direct een versnelling in hun spel volgde. Spanje zette druk met twee aanvallers en vier middenvelders, maar kon tegen Servië de druk er niet altijd even goed op krijgen. Daaruit maakten wij op dat er kansen zouden liggen indien wij zelf goed zouden zijn aan de bal. De staf heeft daarop ingespeeld door te variëren. Soms zakte een middenvelder in, tussen de centrale verdedigers of ernaast, een andere keer ging een back hoogop spelen waardoor je achterin ook met drie spelers uitkwam.'

Als het gaat om ontwikkeling van spelers, is het mooi dat je op zo'n toernooi tegenstanders met totaal verschillende spelopvattingen tegenkomt. Spanje en Ierland zullen nauwelijks met elkaar te vergelijken zijn.

Maarten Stekelenburg: 'Onze analyse van Ierland leerde ons dat zij sterk vanuit de omschakeling speelden, met een lange en sterke spits die zij direct aan het werk probeerden te zetten.

Daarom was onze restverdediging erg belangrijk. We moesten na balverlies direct drukzetten om de angel uit hun spel te halen. Daarnaast hebben we de tweede bal heel belangrijk gemaakt, en als je dat goed doet, zie je dat je daaruit veel winst haalt. Bij het aanvallen was het vooral zaak om hun lage blok uit elkaar te spelen en dat bleek in de praktijk niet eenvoudig. Het komt dan vooral aan op individuele kwaliteit en creativiteit. Verder hebben we gewezen op het belang van snel het spel verleggen van de ene kant naar de andere. En we hebben uitgelegd dat het goed kon zijn om de bal ook eens achter de verdediging te leggen. Zo creëer je, zoals de Spanjaarden dat ook wel deden, daarna toch vaak wat meer ruimte omdat de verdedigers van de tegenstander meer rekening gaan houden met diepte. Maar uiteindelijk was er toch weinig ruimte. Ierland stond niet zelden met het volledige team rondom het eigen zestienmetergebied. Je kunt de tegenstander dan gaan lokken door hun meer de bal te gunnen, maar je moet uitkijken dat je de problemen niet naar je toe haalt. Zij gooien van grote afstand gewoon de bal in jouw zestienmetergebied en dan kan 'ie ook zomaar eens verkeerd vallen. Zij spelen geen korte opbouw. Zodra ze een spits kunnen bereiken, proberen ze dat.

Als het gaat om de spelhervattingen heb ik nauw samengewerkt met keeperstrainer Rein Baart. Hij heeft enorm veel tijd en energie gestoken in het in beeld brengen van standaard-situaties en dus ook strafschoppen. Daartoe heeft hij veel beelden op YouTube gezocht. Het is duidelijk dat het team daarvan sterk heeft kunnen profiteren. Zeker in de finale wisten we vrij veel van de Italianen. We hadden die ploeg ook driemaal zien spelen. Het opvallende in de speelwijze van Italië was dat zij wel bezetting hadden aan de linkerkant maar de rechterkant open lieten. Daardoor lagen er voor ons aan die zijde kansen in de tegenaanval. Omdat zij op het middenveld met een ruit speelden en wij met onze drie middenvelders daarom numeriek in de minderheid waren, lag er ook een uitdaging op organisatorisch vlak. Wanneer moest een back van ons doordekken, wanneer juist niet? En afhankelijk daarvan, wanneer moest onze buitenspeler mee met zijn back wanneer die opkwam, en wanneer juist niet? Dat zijn zaken die je goed moet doornemen, in de voorbesprekingen en ook op het veld.'

Kees van Wonderen: 'Ik vind de intensiteit van ons spel misschien wel het belangrijkste onderdeel. Op internationaal topniveau word je maximaal bevraagd. Essentieel in onze speelwijze

was, dat we moesten leren op een hogere intensiteit te spelen. Daar kun je beeldmateriaal natuurlijk prima bij gebruiken. Wij hebben beelden laten zien van Liverpool en Manchester City, met als boodschap: kijk, als je naar de top wilt, wordt dit van je gevraagd. Zo konden we een aantal spelers laten zien hoe zij zelf omschakelden bij balverlies. Dan zag je sommigen bijna joggend teruglopen. Daardoor gaven we kansen weg. Dat moest aanmerkelijk verbeterd worden: beter verdedigen, op hoog tempo omschakelen. Hierdoor hebben spelers een enorme ontwikkeling doorgemaakt. We deden het in dat opzicht beter dan Duitsland, en dat is opmerkelijk voor wie de geschiedenis kent.

Ik ben het wat betreft training eens met Peter Bosz. Als hem gevraagd wordt of we meer en harder moeten gaan trainen, is zijn antwoord: we moeten *bé*ter gaan trainen. Met andere woorden, intensiever trainen en meer van de spelers vragen. Je moet de vinger op de zere plek durven te leggen en ze confronteren met de realiteit. Dat vraagt erg veel van een trainer. Ik ben daarmee met onze spelers aan de slag. Wat is jullie doelstelling op korte termijn, maar ook wat is jouw individuele doel? Elke speler op deze leeftijd heeft nog de illusie dat hij de Europese top gaat halen. Dat is een prachtig doel, maar het is ook heel erg moeilijk. En dan laten we dus zien wat de topteams in Europa aan intensiteit leveren. En dat helpt. Niet altijd in één keer, soms moet je meerdere keren met een speler gaan zitten en hem wijzen op de zaken waarin hij nog tekortschiet. In Portugal, tijdens het voorbereidingstoernooi voor de eliteronde, hebben we per speler clipjes gemaakt binnen het digitale platform TPE. Hierin zien ze aandachtspunten waarop ze zich moeten focussen.'

Data en statistieken

Peter van Dort deed tijdens het toernooi onderzoek naar de fysieke

prestaties van Oranje onder 17 en onderbouwde aan de hand van data hetgeen de begeleidende staf tijdens trainingen en wedstrijden waarnam.

Kees van Wonderen: 'De data zijn ondersteunend aan wat je ziet als trainer. Zo schoten wij tegen Spanje bijvoorbeeld 27 maal op doel, waarvan negen keer binnen de palen. Dat vonden we ten opzichte van het totale aantal schoten te weinig. We hadden dat gevoel ook al tijdens de wedstrijd: veel doelpogingen maar relatief weinig rendement. Daarmee kun je de groep confronteren. Maar je kunt het ook meenemen in de trainingen. Zo was er een speler die ook tijdens de trainingen steeds op volle kracht op doel bleef schieten, maar daardoor de techniek en de precisie uit het oog verloor. Die neem ik er dan even uit. Hij moest bewust hoeken gaan zoeken, beter mikken, half binnenkant voet. Daar kun je ook een spel van maken, tijdens een afrond oefening. In de top krijg je niet veel mogelijkheden, dus het rendement zal omhoog moeten. Je realiseert dat niet binnen één of twee weken, daar moet je meer tijd voor uittrekken.'

Peter van Dort: 'Aan de vooravond van het EK hebben we een werkwijze bepaald die zowel recht deed aan een optimaal programma voor het team als aan de individuele spelers. De doelstelling is dan natuurlijk om spelers, die rechtstreeks uit de overload van een competitieprogramma komen, zo fris mogelijk aan de start te krijgen voor het EK. Er moet een goede balans zijn tussen focus en frisheid. Om goed zicht te hebben op de fysieke belastbaarheid van de spelers, hebben we voor het EK uitgebreid in beeld gebracht hoeveel de spelers elk gespeeld hadden en op welk niveau. Daarnaast is in samenwerking met de clubs bekeken hoe hun programma's rondom het EK waren, dus voor én na het EK. Voor ons was belangrijk welke individuele programma's de spelers volgden, en van vrijwel alle

clubs hebben we die ook gekregen. Zo konden we een optimaal programma samenstellen voor de periode tijdens het EK. Sommige spelers zijn gewend dat ze zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen programma. Andere spelers moeten daarin wat meer aan de hand genomen worden. Het verdient misschien aandacht om dit met de betreffende verenigingen te bespreken, zodat spelers toekomstig beter weten wat ze moeten doen wanneer ze hun individuele programma, bijvoorbeeld een krachtprogramma, moeten doen.

Om die balans tussen focus en frisheid te behouden, hebben we ervoor gekozen de spelers een dag vóór het vertrek naar het EK naar huis te laten gaan. Ook tijdens het EK hebben we een aantal familiemomenten ingepland, alsmede een aantal dagen waarin we actieve rust namen. We planden dan wel een activiteit met enige inspanning, maar geen voetbal. Dat gold vooral voor spelers die veel gespeeld hebben. Voor de wissels organiseerden we wel een extra trainingsmoment. Zo ontstaat, in afstemming met de medische staf, een programma op individueel en teamniveau van wedstrijd tot wedstrijd. Veelal vond dat plaats in groepjes van vier, waarbij ook studiemomenten ingepland waren. Sommige jongens deden examen en daar is in het programma ook rekening mee gehouden. Na de eerste twee wedstrijden kregen de wisselers extra loopvormen, daarna was dat gezien de verdeling van de speelminuten én omdat drie wedstrijden op strafschoepen eindigden, niet meer nodig en ook niet meer echt mogelijk. Om de wisselers verder betrokken te houden bij het hele proces hebben we hen veelal 's ochtends aan hun persoonlijke ontwikkelpunten laten werken en dan 's middags met de groep laten trainen.'

Op welke wijze is vastgesteld wat er tijdens wedstrijden gepresteerd is, los van de fysieke aspecten?

Peter van Dort: 'Bijna alle wedstrijden zijn getrackt, behalve het duel tegen Servië. Op basis daarvan konden we het nodige zeggen over het rendement van onze speelwijze en de kwaliteit van de uitvoering. Dat gebeurt in eerste instantie op basis van zgn. eventdata, statistieken en cijfers die worden aangeleverd door een extern bedrijf. Zij leveren ook standaardrapportages aan. Daarnaast is er een systeem dat positiedata oplevert, alsmede informatie over snelheid, versnellingen en vertragingen. Dat levert uiteraard een fysieke analyse op, maar je kunt deze data ook inlezen in een tactisch softwarepakket. Daar hebben we nu niets mee gedaan, maar dat willen we toekomstig wel doen.

Als we het hebben over data, willen we uiteraard naar het rendement van onze speelwijze kunnen kijken. De kwaliteit van de uitvoering en het resultaat daarvan liggen daaraan ten grondslag, zowel in het aanvallen als het verdedigen. Weet je dit, destilleert zich daaruit een spelersprofiel, een concept waaraan een speler zal moeten voldoen wil hij binnen onze speelwijze goed kunnen aanvallen en verdedigen.

Kijken we naar die data en nemen we bijvoorbeeld de wedstrijd tegen Duitsland als voorbeeld, kunnen we conclusies trekken uit de doelstelling 'dicht bij het doel van de tegenstander in kansrijke positie komen'. Wij hebben in deze wedstrijd 27 maal op doel geschoten, Duitsland elf keer. Daarin zijn wij dus de betere ploeg geweest. Van onze doelpogingen waren er negen op doel, Duitsland deed dat slechts één keer. Dat beeld zie je in meer wedstrijden, tegen Spanje was het echter ondanks onze 2-0 overwinning veel meer in balans. Daar kun je wel van zeggen dat we effectiever zijn geweest.

Aan de hand van welke indicatoren kunnen we nu het rendement van onze speelwijze bepalen? Een scoringspoging is nu nog niet per definitie ook een kans. Een schot van 35 meter

RENDEMENT VAN DE SPEELWIJZE waren we beter?

WEDSTRIJD	SOORT WEDSTRIJD	RESULTAAT	TEAM	passing in final third	succesvolle passes FT	passes in de 16 meter	succesvolle passes in 16 meter	shots	shots op doel	doelpunten
NED017 - DUITSLAND O17	EK	WINST	NED	41	22	25	19	27	9	3
NED017 - DUITSLAND O17	EK	WINST	DUI	57	30	7	1	11	1	0
NED017 - SPANJE O17	EK	WINST	NED	37	19	11	6	7	2	2
NED017 - SPANJE O17	EK	WINST	SPA	49	26	14	3	9	2	0
NED017 - IERLAND O17	EK	GELIJK	NED	65	40	15	6	9	2	1
NED017 - IERLAND O17	EK	GELIJK	IER	11	6	1	1	5	1	1
NED017 - ENGELAND O17	EK	GELIJK	NED	44	16	16	6	10	4	0
NED017 - ENGELAND O17	EK	GELIJK	ENG	53	31	14	5	12	1	0
NED017 - ITALIË O17	EK	GELIJK	NED	34	18	10	4	14	4	2
NED017 - ITALIË O17	EK	GELIJK	ITA	49	21	6	2	14	5	2

3

FYSIEKE ANALYSE klaar zijn voor de (wed)strijd

WEDSTRIJD	UITSLAG	PARAMETER	NED	TP	VERSCHIL %
NED017 - DUITSLAND O17	WINST	AFSTAND	122679	116332	5,2
		AFSTAND >21 KMH	10099	7958	21,2
		AFSTAND > 24 KMH	5400	4211	22,0
NED017 - SPANJE O17	WINST	AFSTAND	113968	112853	1,0
		AFSTAND >21 KMH	8531	7866	7,8
		AFSTAND > 24 KMH	4704	4209	10,5
NED017 - IERLAND O17	GELIJK	AFSTAND	108892	114829	-5,5
		AFSTAND >21 KMH	6287	6147	2,2
		AFSTAND > 24 KMH	3265	2950	9,6
NED017 - ENGELAND O17	GELIJK	AFSTAND	111726	109761	1,8
		AFSTAND >21 KMH	6432	5892	8,4
		AFSTAND > 24 KMH	3172	2755	13,1
NED017 - ITALIË O17	GELIJK	AFSTAND	103406	105658	-2,2
		AFSTAND >21 KMH	5853	5594	4,4
		AFSTAND > 24 KMH	2549	2298	9,8

4

afstand is immers wel een poging om tot scoren te komen, maar een kans zou ik het nog niet direct willen noemen. Daarover moeten we met elkaar tot afstemming komen. Een statistiek als xG, Expected Goals, zou daarin een rol kunnen spelen. Daarnaast is het interessant om te bekijken hoe we nu in die kansrijke posities gekomen zijn. Is dit via een georganiseerde opbouw

van achteruit, of gebeurt dat vanuit balverovering rondom de middenlijn en twee à drie passes snel richting het doel? Daaruit kun je voor je speelwijze natuurlijk conclusies trekken.

Wanneer je je spelprincipes helder hebt, is de volgende stap het vinden van de getallen uit de rapportages die je kunnen helpen om te bepalen

hoe goed de uitvoering van die speelwijze is geweest. Stel, we willen in de hotzone druk op de bal hebben en het liefst de bal daar ook veroveren. Hoe vaak gebeurt dit dan? Dat kun je bijvoorbeeld aflezen aan het aantal keren dat je de bal veroverd hebt, of het aantal keren dat je daar in duel gekomen bent. Leggen we onze cijfers in dit opzicht op een rij, zien we dat Nederland (behalve in de wedstrijd tegen Ierland) in alle wedstrijden de meeste duels heeft gewonnen. Tegen Ierland, dat een heel laag blok optrok, speelden we veel minder duels dan in andere wedstrijden, omdat we ruim zeventig procent de bal in bezit hadden.

Het is zaak om telkens goed te analyseren wat de waarde van de cijfers is. Wanneer je voorzetten niet aankomen, waarvandaan vertrekken die voorzetten dan? Welke komen wel aan en welke niet? De volgende stap is bepalen wat je ermee kunt, bijvoorbeeld in trainingen. Tot slot hierover: het is ons gebleken dat hoe hoger de kwaliteit van je spel, des te minder arbeid je hoeft te leveren. Sta je bijvoorbeeld te ver uit elkaar bij balbezit, moet je telkens sprinten. Tegen Engeland was dat het geval. Speel je compacter, is dat beduidend minder. Zo moet je wel telkens de statistieken en cijfers goed interpreteren, wil je er de juiste waarde aan kunnen hechten.'

Tactiek en training

Kees van Wonderen: 'Wij willen aanvallend graag afwisseling over de zijkanalen hebben. Dat wil zeggen dat we soms met een diepe buitenspeler willen spelen, maar andere keren met een inzakkende buitenspeler en een back die daaroverheen komt. Nu hebben we echter een variant toegevoegd, waarin we de bal eerder over de verdediging van de tegenstander heen leggen. Je moet proberen om voor jezelf voorspelbaar te zijn, maar voor je tegenstander vooral onvoorspelbaar. Zoek het tussen de linies, zorg voor overlap, maar leg ook ballen achter de verdediging van de tegenstander. Spelers moeten leren aanvoelen wat

in een bepaalde wedstrijdssituatie het juiste middel is, zowel verdedigend als aanvallend. Wij zijn in Nederland nog te veel van het korte spel. Daarom hebben we ook een filmpje laten zien met Jürgen Klopp, die aangeeft dat hij van zijn spelers diepgaande acties achter de verdediging van de opponent wil zien.

Het zou heel mooi zijn wanneer je dit soort varianten ook nog eens in verschillende formaties zou kunnen toepassen. Dus de ene keer met twee aanvallers centraal, de andere keer weer met drie aanvallers breeduit. De kunst is om dit te kunnen zonder het voor jezelf onrustig te maken. Ervoor zorgen dat de tegenstander meer met jou bezig is dan met zichzelf. Kun je dat, dan domineer je pas écht.'

Als het gaat om tactische aanpassingen in het veld, kunt u een voorbeeld geven waarin de spelers zelf tijdens de wedstrijd beslissingen hebben moeten nemen?

Kees van Wonderen: 'Spanje wisselde in de rust en bracht een linksbuiten in het veld. De combinatie tussen deze speler en de linksback van Spanje liep als een trein. We hadden hen al op deze wijze zien spelen in de eerste wedstrijd en onze spelers op deze mogelijkheid voorbereid. Gebeurt dit dan echter in de wedstrijd, vergt dit duidelijke afstemming tussen ons rechtsbuiten en onze rechtsback. Hoe ver loopt de buitenspeler mee, wanneer neemt de back een opkomende linksback van Spanje over? Daar zit een kantelmoment in, en als de spelers daarover in het veld geen duidelijke afspraak maken, kom je daar in de problemen. Wij willen graag vanuit de zone verdedigen en dus is het ideaal als onze back die linksback in de

zone kan opvangen. Maar dit lukt niet altijd. We hebben daarin niet één regel, dus spelers moeten daarover goed communiceren.'

Waarom heeft u in aanvallend opzicht vooral aandacht besteed in de voorbereiding op dit toernooi?

Kees van Wonderen: 'We verwachtten de meeste tegenstanders met en 9 en 10 die druk zouden zetten op ons centrale duo. Dus was het zaak daartegen met drie spelers op te bouwen. Dat konden we op verschillende manieren doen. Je kunt ervoor kiezen met één back hoogop te spelen en de ander te laten inzakken. Een andere optie is een middenvelder te laten zakken tussen de centrale verdedigers, of ernaast. Beide backs gaan dan ruimte maken door hoger op het veld te gaan staan.

Je kunt dat in een training wegzetten door 6 + keeper tegen 6 te spelen. Je speelt met je eigen team met een keeper, vier verdedigers en twee centrale middenvelders. De tegenstander speelt met twee spitsen en vier middenvelders. In deze vorm kun je de verschillende opties goed laten zien.

Wanneer we met drie breeduit opbouwen, wil ik in elk geval niet dat de eerste bal naar een speler aan de zijlijn gaat. Daar kunnen de twee spitsen van de tegenstander het relatief eenvoudig vastzetten. We willen dan liever dat de bal eerst naar de middelste opbouw gaat. Die kan dan de eerste pass in de lengte naar een middenvelder spelen, ofwel indribbelen, een man naar zich toetrekken en vervolgens een buitenste opbouw vrijspelen. (zie trainingsvorm 1, red.) Kan de tegenstander dit toch nog be-

lopen, is het een zaak van uithalen en snel de andere kant zoeken, eventueel via de keeper. Dan houden ze dat op den duur niet vol.

Lukt het opbouwen niet via de achterste linie omdat je daar wordt vastgezet, zul je moeten kijken waar de vrije man dan wel is en daar de bal neerleggen. Het leverde een keer een mooie discussie op met een keeper, die zei: 'Ik moet altijd opbouwen via de verdedigers. Mijn trainer zegt dat ik desnoods maar risico moet nemen in de opbouw.' Dat vond ik opvallend. Je neemt toch geen risico in de opbouw? Hoe kun je opbouwen als je 1:1 staat en geen vrije man hebt? Ik begrijp dat je als coach niet wilt dat je team te snel de lange bal speelt. Maar als het niet kan, moet je elders je vrije man proberen te vinden, eventueel door een linie over te slaan.'

Een belangrijk accent in balbezit was, zo heeft u gezegd, diepgang achter de laatste linie. Kunt u een voorbeeld geven hoe dat is getraind?

Kees van Wonderen: 'Dat hebben we bijvoorbeeld gedaan door een vorm 8:8 + 2 keepers en 1 neutrale man. (zie trainingsvorm 2, red.) Van daaruit probeerden we in balbezit met de extra speler steeds een overtal te creëren om de pass in de diepte mogelijk te maken. De aanvallers moesten het moment herkennen waarop die pass gegeven kon worden. Soms liep een speler schijnbaar voor niets, maar uiteindelijk zorgt een loopactie in de diepte er altijd wel voor dat de tegenstander zich erop moet instellen. Dit levert vaak weer ruimte op andere plaatsen op.'

De strafschoppen

Het wonderlijke feit deed zich voor dat Nederland onder 17, waar nationale teams voorheen hooguit wisselende ervaringen hadden met strafschoppenreeks, driemaal achtereen door middel van penalty's een ronde verder wist te komen en uiteindelijk het toernooi wist te winnen. Daarbij had het ook enorme meeval. In de serie tegen Ierland (kwartfinale) stopte de Ierse doelman een strafschoop, maar in plaats van de held werd hij de

Met drie spelers opbouwen tegen twee drukzettende aanvallers, drie opties: een inzakkende back, een middenvelder tussen de centrale verdedigers of naast de centrale verdedigers.

schlemiel. Volgens de scheidsrechter had hij te vroeg bewogen. De strafschop moest worden overgekomen en de doelman werd met een tweede gele kaart van het veld gestuurd. De veldspeler die in zijn plaats kwam, kon logischerwijs geen potten breken en Nederland ging alsnog door.

Kees van Wonderen: 'Dat was inderdaad een bizarre situatie. Dat neemt niet weg dat we het tijdens die reeksen goed hebben gedaan. Het thema

'strafschoppen' is al in Nederland tijdens trainingen aan de orde geweest, omdat het een belangrijk onderdeel kon gaan worden. We wilden weten wie hier goed in waren. Ook de keepers wilden we de nodige ervaring hierin meegeven. En we wilden ze een aantal zaken duidelijk maken die de slaagkans verhogen.

Als penaltynemer moet je de tijd nemen om je strafschop te nemen. Je bent gespannen en in beginsel wil je er zo snel mogelijk vanaf zijn, maar

Foto: Pro Shots

je moet je niet laten haasten. Verder is het belangrijk dat je van tevoren bepaalt wat je wilt doen. De spelers moesten dit bij de trainingen ook aan mij komen vertellen, voordat ze de strafschop gingen nemen. Daarna is het een kwestie van je rust pakken en de trekker overhalen. In de training hebben we daar met teams ook wedstrijdje van gemaakt. De verliezer moest bijvoorbeeld extra sprinttraining doen, zodat er wel enige druk op stond.

De ene keer moesten de spelers daadwerkelijk vanuit de middencirkel naar de stip lopen. Een andere keer posteerden we iedereen op de rand van het strafschopgebied. De volgorde waarin de spelers de strafschop wilden nemen, hebben we aan de spelers

overgelaten. Ik vind het belangrijk dat de speler zich vertrouwd voelt op het moment dat hij moet gaan schieten. Ik kan wel alles willen bepalen, maar de spelers moeten het doen. De coach houdt wel de vinger aan de pols, maar je geeft de spelers verantwoording en laat ze meedenken. Wel hebben we bij een wedstrijd kort voor tijd nog een speler ingewisseld die op ons lijstje stond, zodat we de beste nemers ook wel op het veld hadden op het moment dat er werd afgefloten. Keeperstrainer Rein Baart had met onze keeper de afspraak om de hoek aan te geven, wanneer hij die wist. Maar Joey Korevaar is op een bepaald moment ook van zijn eigen gevoel uitgegaan. Niet zonder resultaat! ⚽

Samenvatting:

- Nederland onder 17 won het EK na drie overwinningen in de poule en drie zeges na strafschoppen in de knock-outfase.
- Aan de hand van een vragenlijst die elke speler moest invullen, werden vier leiders in de groep aangewezen.
- De analyse van de tegenstanders was erop gericht om op elk scenario voorbereid te zijn.
- Nederland was in staat fysieke prestaties op topniveau te leveren.
- Er was veelvuldig getraind op strafschoppen, maar spelers hadden veel eigen inbreng en verantwoordelijkheid.

Trainingsvorm 1

Doelstelling

Verbeteren opbouwen met drie spelers tegen twee drukzettende aanvallers

Organisatie

- speelveld iets groter dan half veld
- 1 groot doel, 3 kleine doeltjes
- voldoende ballen

Inhoud

- 6 + k : 6
- zestel met keeper speelt in formatie 1:4:2
- zestel zonder keeper speelt in formatie 4:2

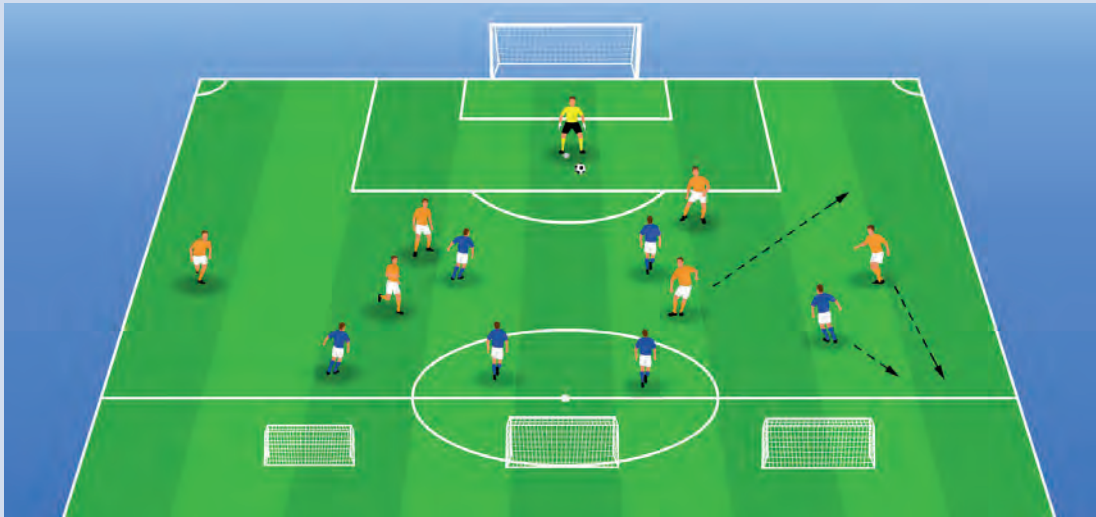

Optie 1: Een back zakt in en vormt 3:2

Coaching

- gevarieerd drietal formeren
- 1 back hoogop, waardoor 3 opbouwers resteren
- 2 backs hoogop, 1 middenvelder tussen de centrale verdedigers
- 2 backs hoogop, 1 middenvelder naast de centrale verdedigers
- 1 middenvelder blijft centraal spelen, de andere gaat zoeken naar ruimte
- eerste bal bij voorkeur naar middelste opbouwer
- vandaaruit pass verticaal of tegenstander lokken en zijkant vrijspelen
- dus: niet te snel naar de zijkant waarna tegenstander het eenvoudig dicht kan lopen

Optie 2: Een back gaat hoogop, een middenvelder zakt in tot naast de centrale verdedigers en vormt 3:2

Optie 3: De centrale verdedigers gaan breeduit, een middenvelder zakt tussen hen in en vormt 3:2

Trainingsvorm 2

Doelstelling

verbeteren diepte zoeken achter de laatste linie

Organisatie

- speelveld doorgetrokken zestienmetergebieden
- 2 grote doelen
- voldoende ballen

Inhoud

- 6 + k : 6
- 8 + k : 8 + k met 1 neutrale speler
- beide teams in formatie 3:2:3

Coaching

- met de neutrale speler wordt in de opbouw telkens het overtal gezocht
- zodra een speler is vrijgespeeld en de pass kan komen, zoeken 1 of meer aanvallers diepte

De groene speler is de neutrale man en probeert een overtal te vormen. Vanuit de opbouw wordt de diepte achter de laatste linie gezocht.

COACHES BETAALD VOETBAL

INTEGER

DESKUNDIG

PROFESSIEONEEL

“Passie voor voetbal”

“Coaches Betaald Voetbal is de vakvereniging van gediplomeerde trainer/coaches, werkzaam in het Nederlandse Betaald Voetbal alsmede voor leden werkzaam in het buitenland. In het aansturen en uitvoeren van ons voetbalbeleid laten we ons leiden door Nederlandse deugden: een goede infrastructuur, een cultuur van overleg, kennis van de internationale voetbalwereld, een groot netwerk, ons idee over opleiden, ontwikkelen en presteren.”

CBV – visie

Coaches Betaald Voetbal is een goed belangenbehartiger van en voor haar leden. Ze manifesteert zich als een vaste en betrouwbare waarde in het Betaald Voetbal. Ze is volwaardig gesprekspartner van de KNVB, clubs en andere belangenorganisaties. Ze biedt zich aan als adviesorgaan en kenniscentrum voor overheid, business partners en overig bedrijfsleven. In onze visie is prioriteit gegeven aan kwaliteit en professionaliteit in opleiden, ontwikkelen, gedrag en presteren.

CBV – missie

De CBV is de cultuurdrager van het Nederlands voetbal en de bewaker van de Hollandse school. De CBV en haar leden kenmerken zich door een extreme

passie voor voetbal. Deze passie voor voetbal komt binnen en buiten de lijnen tot uiting en willen we graag delen. Coaches Betaald Voetbal neemt ook op sociaal maatschappelijk gebied haar verantwoordelijkheid en zet haar kennis en ervaring in voor mens en samenleving.

Onze vaste kerntaken:

1. Het verbeteren van de kwaliteit van het voetbal in zijn algemeenheid en van het betaald voetbal in het bijzonder;
2. Het verder ontwikkelen en professionaliseren van het vak van trainer/coach met alle te onderscheiden disciplines en voetbaltechnische functies;
3. Het bewaken en waar mogelijk verbeteren van het imago van Betaald Voetbal in zijn algemeenheid en de trainer/coach in het bijzonder;
4. Het optimaal behartigen en bewaken van de belangen van de leden.

Coaches Betaald Voetbal als belangenvereniging

De CBV is een stabiele en sterke organisatie en telt meer dan 540 leden. Zij heeft aanzien en een groot draagvlak in het betaald voetbal. In het buitenland

Coaches
Betaald
Voetbal

CULTUURDRAGERS VAN
De Hollandse School

wordt de CBV gezien als het voorbeeld van een goed georganiseerde belangenvereniging voor de professionele trainer/coach. Het is een gezamenlijke taak om deze status te handhaven en daar waar mogelijk te verbeteren. Het consequent naleven van statuten, huishoudelijk reglement en van de afgesproken gedragscode en erecode is daarbij van het grootste belang. Daarnaast staat de CBV voor Sportiviteit en Respect. Met in het achterhoofd de gedachte dat voetbal voor iedereen is en van iedereen, wil de CBV een vereniging zijn met oog voor (mede-) mens en maatschappij. Coaches Betaald Voetbal is Meer dan Voetbal.

CBV

Postbus 1 8000 AA Zwolle
Bezoekadres: Hogeland 10
8024 AZ Zwolle
Telefoon: 088 850 8610
E-mail: info@coachesbv.nl
Website: www.coachesbv.nl

Onze partners

JOUW DRUKWERK. ONZE ZORG
Q-PROMOTIONS.NL

Landstede

DeVoetbalTrainer

BILDERBERG

**SPORT
ACCOUNTANT**

TEAMSPORTBEDARF.NL

GAME ON

SoiFly
ZONVAKANTIES

BASIC-FIT

**SEACON
LOGISTICS**